



**වූල කමිමවිහංග සූත්‍රය**  
**(මජ්ඣිම නිකාය, උපරි පණ්ණාසකය)**

භාග්‍යවන් බුදුරජාණන් වහන්සේ සැවැත් නුවර ජේතවනාරාමයේ වැඩ වසන කාලයේ දී දිනක් තෝදෙයය නම් බ්‍රාහ්මණයාගේ පුතා වන සුභ නමැති තරුණයා, බුදුරජාණන් වහන්සේ මුණාගැහෙන්න පැමිණියා, බුදුරජාණන් වහන්සේ මීට පෙර මුණාගැහිල තිබුණත් තවම මෙයා තෙරුවන් සරණ ගිය ශ්‍රාවකයෙක් බවට පත් වෙලා තිබුණො තැනැ,

සුල පිළිසඳුරකින් පසුව සුභ තරුණයා භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් අහනවා ‘පින්වත් ගෞතමයන් වහන්ස, මේ ලෝකයේ පීචත්වන මිනිසුන් අතර නොයෙක් උස් පහත්කම්, වෙනස්කම් දැකින්න ලැබෙනවා. සමහරු බොහෝ කල් පීචත් වෙනවා නමුත් තවත් සමහරු අඩු වයසින් මැරෙනවා. සමහරු බොහොම නිරෝගිව ඉන්නවා ඒත් තව සමහරු නිතර රෝග පීඩා වලින් දුක් විඳිනවා. සමහරු සිත් ඇද බැඳ ගන්නා සුල රූපයකින් යුක්තයි තව සමහරු අවලස්සනයි. සමහරු මහේශාකාසව (බොහෝ පිරිස් බලය ඇතිව) පීචත් වෙනවා තව සමහරු අල්පේශාකාසව ඉන්නවා. සමහරු උසස් කුලවලත් තව සමහරු පහත් කුලවලත් ඉපිද සිටිනවා. සමහරු ප්‍රඥාවන්තයි නමුත් තව සමහරු දුෂ්ප්‍රඥයි. මිනිස්සු වෙලාම ඉපදිලා ඉන්න මේ අය අතර, මේවගේ විශාල වෙනස්කම් පවතින්න හේතු වන කරුණු මොනවා ද?’

බුදු රජාණන් වහන්සේ පිළිතුරු දෙනවා 'පින්වත් තරුණය, සියලු සත්වයෝ තමාගේ දේ කරගෙන සිටින්නේ කර්මය යි. කර්මය උත්පත්ති ස්ථානය කරගෙන, කර්මයම දායාද කරගෙනයි ඉන්නේ. කර්මය තමයි හැමෝගෙම හැදෑයා, කර්මය පිළිසරණ කරගෙනයි මේ සියලුම දෙනා පිටත් වෙන්නේ. අන්න ඒ කර්මය විසින් තමයි මේ සත්වයන් අතර උස් පහත්කමී, විවිධ වූ වෙනස්කමී ඇති කරල තියෙන්නේ'

සුභ තරුණයා කියනවා 'අනේ පින්වත් ගෞතමයන් වහන්ස, කෙටියෙන් කියන ලද ඒ කාරණය මට හරියටම තේරුණේ නැතැ. ඒ නිසා විස්තර වශයෙන් කියල දෙනවා නම් මම හරි කැමතියි'

'එහෙනම් පින්වත් සුභ අහගන්න. මම ඒ කාරණය විස්තර වශයෙන් කියල දෙන්නම්' කියලා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් සුභ තරුණයා ඇතුලු අපි හැමෝම අරනසා, මේ දේශණය වටුළා.

## හැමෝම පොහොසත් නැතැත ඇයි?

‘මේ ලෝකයේ මිනිස්සු ඉන්නවා, හරම ලෝහයි. ස්වාමීන් වහන්සේලාටත්, නැති බැර අයටත්, ආහාර - ඇඳුම් - බෙහෙත් ආදිය දුන් දෙන්නෙ නැහැ, ගොඩක් තිබ්ලත් පොඩ් දෙයක්වත් දෙන්න කැමති නෑ, දෙන අයටත් ඉන් වළක්වන්නයි හඳුන්නෙ, ඒ අය බිය විධියට රැස්කරන කාර්මය නිසා මරණින් මත්තේ දුක් සහිත වූ අපායේ උපදිනවා. බැරවෙලාවත් මිනිස් ලෝකෙ ඉපදුනොත්, හරියට කැමක් බීමක් ඉන්න නිවින්න නැතක් ඇඳුමක් පැළඳුමක් නැති දුගී දුප්පත් පවුල්වල උපත ලබලා පීඩිතය ගෙවන්න සිද්ධ වෙනවා.’

‘මේ ලෝකයේ ඉන්න සමහර මිනිස්සු, දුන් දෙන්න සෑදී පැහැදී ඉන්නවා. ලෝහකමින් තොරව ඉන්නවා. නියෙන පොඩ් දෙයක් හරි නිතේ පැහැදීමෙන් දෙනවා, තමාගේ දේ අනනුට දීමෙන් සතුටු වෙනවා. එසේ රැස්කරන කාර්මය හේතුකොටගෙන මරණින් මත්තේ දිව්‍යලෝකයේ උපදිනවා. බැරවෙලාවත් මිනිස් ලෝකෙ ඉපදුනොත්, යානවාහන සේවකයෝ සුව පහසු නිවාස මිළ මුදල් බොහෝ තිබෙන පොහොසත් තැන් වල උපත ලබල පීඩක් වෙනවා.’

## සමහරේ කැන ඇයි?

‘මේ ලෝකයේ ඉන්න සමහර මිනිස්සු, නිතරම ඉන්නේ තරහ ගිහින්. ඉතා පොඩි දේකටත් ගොඩක් තරහ ගන්න බලාගෙන ඉන්නේ. වෛරයෙන් පිරලා, තරහින්, තද ගතියෙන් ඉන්න ඒ උදවිය ඒ නිසාම සිත් තැවුලෙන් පිටත් වෙනවා. ඔවුන් ඒ විධියට රැස්කරන කර්මය හේතුවෙන් මරණින් මත්තේ දුක් සහිත වූ අපායේ උපදිනවා. බැරවෙලාවත් මිනිස් ලෝකෙ ඉපදුනොත්, දුර්වර්ණ වෙච්ච කැන රූපයක් නමයි ලැබෙන්නේ.’

‘මේ ලෝකයේ සමහර මිනිස්සු, වෛරයෙන් පිරලා නෑ. සුළු දේකටත් ලොකු දේකටත් තරහ ගන්නේ නෑ. කිසිම දේකට තරහ ගන්නෙවත් නොසතුටු බවක් වත් දක්වන්නේ නෑ. අන් අයගේ වැරදි වලට සමාව දෙමින්, සියලු දෙනා කෙරෙහි මෙන් සිතින් වාසය කරනවා. එසේ රැස්කරන කර්මය හේතුවෙන් මරණින් මත්තේ සැප විපාක සහිත වූ සුගතියේ උපදිනවා. බැරවෙලාවත් මිනිස් ලෝකෙ ඉපදුනොත්, ඉතා ලස්සන සිත් ඇඳගන්නාසුලු රූපයක් ලබනවා.’

## සමහර තනිවෙලා ඇයි?

‘මේ ලෝකයේ ඉන්න සමහර මිනිස්සු, අනිත් අයගේ යහපතට ඉරසියා කරනවා. විශේෂයෙන් තමන් අතැමැති අය හොඳ පිටින ගත කරනවා ඒ අයට පේන්න බෑ, ඒ වගේම තමන්ට හැතිව අන් අයට ගෞරව සන්කාර, ලාභ, වැදුම් පිදුම්, කීර්ති ප්‍රශංසා ලැබීම ගැන නොසතුවෙන් ඉන්නවා. ඔය ආකාරයට රැස්කරන කර්මය හේතුවෙන් මරණින් මත්තේ දුක් විපාක සහිත වූ අපායේ උපදිනවා. බැරවෙලාවත් මිනිස් ලෝකෙ ඉපදුනොත්, (අල්පේශාකෘතව) තනිවෙලා සමාජයේ පිළිගැනීමක් හැතිව තමයි පිටත් වෙන්න ලැබෙන්නෙ.’

‘මේ ලෝකයේ සමහර මිනිස්සු ඉන්නවා, අනිත් අයගේ යහපත ගැන ඉරසියා කරන්නෙ නෑ, අනුන්ගේ සැපතේ දී සතුටුවෙන ඒ අය අනුන්ගේ විපතේ දී දුක්වෙනවා. ඒ විධියට රැස්කරන කර්මය හේතුවෙන් මරණින් මත්තේ සැප සහිත වූ දෙව්ලොව උපදිනවා. බැරවෙලාවත් මිනිස් ලෝකෙ ඉපදුනොත්, මහේශාකෘතව බොහෝ පිරිස්වලට හායකත්වය දෙමින් පිළිගැනීමකින් යුක්තව පිටත් වෙනවා.’

## නිතරම ලෙඩ වෙනස් ඇයි?

‘මේ ලෝකයේ මිනිස්සු ඉන්නවා, අතපයින්, ගල් වලින්, පොල ආයුධ ආදියෙන් සතුන්ට හිංසා පීඩා කිරීමෙන් යුක්තව පිටත් වෙනවා. ඒ විධියට රැස්කරන කර්මය හේතුවෙන් මරණින් මත්තේ උක් සහිත වූ අපායේ උපදිනවා. බැරවෙලාවත් මිනිස් ලෝකේ ඉපදුනොත්, නිතරම නොයෙක් ලෙඩ රෝග වලින් පීඩා විඳිමින් පිටත් වෙන්න සිදු වෙනවා. කොයි වෙලාවෙ බැලුවත් මොකක් හරි අසනිපයකින් පීඩා විඳිනවා.’

‘මේ ලෝකයේ සමහර මිනිස්සු ඉන්නවා, අතපයින් හෝ ගල් වලින් හෝ පොල ආයුධ ආදියෙන් හෝ සතුන්ට හිංසා පීඩා කිරීමෙන් වැළකී පිටත් වෙනවා. එසේ රැස්කරන කර්මය හේතුවෙන් මරණින් මත්තේ සැප විපාක සහිත වූ සුගතිය නම් වූ දිව්‍යලෝකයේ උපදිනවා. බැරවෙලාවත් මිනිස් ලෝකේ ඉපදුනොත්, නිතරම ඉතා නිරෝගි පීචනයක් ලබනවා.’

## අඩු වයසින් මරෙන්නේ ඇයි?

‘පින්වතුනි, මේ ලෝකයේ ඇතැම් මිනිස්සු (ගැහැණු හා පිරිමි) ඉන්නවා, රුදුරු යි, අත්වල ලේ ගාගෙන, නොයෙක් ආයුධ අනෙතිව සතුන් මැරමෙන් යුක්ත වෙලා ඉන්නේ. සතුන් ගැන දයානුකම්පාවක් නෑ, ඔය විධියට පිටත් වෙත මිනිස්සු ඒ කර්මය හේතුවෙන් මරණින් මත්තේ දුක් සහිත වූ අපායේ උපදිනවා. බැරවෙලාවත් මිනිස් ලෝකෙ ඉපදුනොත්, අඩු වයසින් මරණයට පත් වෙනවා.’

‘මේ ලෝකයේ මිනිස්සු ඉන්නවා, සතුන් මැරමෙන් වැළකිලා ඉන්නේ. අවි ආයුධ අත හැරලා, සියලු සතුන් ගැන නිත්‍යානුකම්පාවෙන් ඉන්නවා. සතුන් මරන්න ලැජ්ජයි. ඔය විධියට පිටත් වෙලා ඒ කර්මය හේතුවෙන් මරණින් මත්තේ සැප සහිත වූ දෙව්ලොව උපදිනවා. යම් හේතුවකින් මිනිස් ලෝකයේ ඉපදුනොත්, දීර්ඝායුෂ ලබනවා.’



## කුල භේදය නැති නොවෙන්නේ ඇයි?

‘මේ ලෝකයේ ඉන්න සමහර මිනිස්සු ගරු කළ යුත්තන්ට ගරු කරන්නේ නෑ. හිතට අරං දැඩි මාන්තයෙන් ඉන්නවා. පිදිය යුත්තන් පුදන්නේ නෑ. ඔවුන් ඒ විධියට රැස්කරන කර්මය හේතුවෙන් මරණින් මත්තේ දුක් සහිත වූ අපායේ උපදිනවා. බැරවෙලාවත් මිනිස් ලෝකෙ ඉපදුනොත්, හිත කුලයේ උපත ලබනවා.’

‘මේ ලෝකයේ සමහර මිනිස්සු ඉන්නවා, ගරු සත්කාර කළ යුත්තන්ට ගරු සත්කාර කරනවා. නිහතමානිව ඉන්නවා. පිදිය යුත්තන් පුදනවා. එසේ රැස්කරන කර්මය හේතුවෙන් මරණින් මත්තේ සුගතියේ උපදිනවා. බැරවෙලාවත් මිනිස් ලෝකෙ ඉපදුනොත්, උසස් කුලයේ උපත ලබනවා.’

## කොට්ඨථර කිව්වත් නොතේරෙන්නේ ඇයි?

‘මේ ලෝකයේ ඉන්න සමහර මිනිස්සු ගිනාගෙන ඉන්නේ, දැනගෙන යුතු දේවල් සේරම මම දැන් දන්නවා කියලා. තවත් දැනගන්න දෙයක් නෑ කියලයි ගිහන් ඉන්නේ. ඒ අය ආර්ය මහා සංඝ රත්නය මුණාගෙසිලා කුසල් අකුසල් පිළිබව, නොඳ නරක ගැන, යහපත අයහපත ගැන තමා නොදන්නා දේ දැනගන්න උනන්දු වෙන්නේ නෑ. තමන් නොදන්න බව වත් දන්නේ නෑ. ඔය විධියට රැස්කරන කර්මය මරණින් මත්තේ දුක් විපාක ඇති අපායේ උපදින්න හේතු වෙනවා. බැරවෙලාවත් මිනිස් ලෝකෙ ඉපදුනොත්, කියන දේ නොතේරෙන - දුෂ්ප්‍රාඥ - මෝඩ කෙනෙක් වෙනවා.’

‘මේ ලෝකයේ සමහර මිනිස්සු ඉන්නවා, ඒ අය පිහටත් ස්වාමීන් වහන්සේලා මුණාගෙහිලා තමා නොදන්නා දේ අසා දැනගන්නවා, තමාගේ යහපත පිණිස පටිතින් දේ මෙන්ම අයහපත පිණිස පටිතින් දේ ත් කුසල් මෙන්ම අකුසල් ගැනත් තමා නොදන්නා දේ අසා දැනගෙන, ඒ අනුව කටයුතු කරනවා. ඒ ආකාරයෙන් රැස්කරන කර්මය හේතුවෙන් ඔවුන් මරණින් මත්තේ සැප විපාක ඇති සුගතියේ උපත ලබනවා. බැරවෙලාවත් මිනිස් ලෝකෙ ඉපදුනොත්, වහා වැටගෙන නුවණ ඇති, අදාළ දේ සුදුසුම වෙලාවේ දී තෙරුම් යන ප්‍රඥාවන්ත කෙනෙක් ලෙස උපදිනවා.’

පින්වත් සුභ, ඔය ආකාරයෙන් තමයි මම දේශනා කළේ 'සියලු සත්වයෝ තමාගේ දේ කරගෙන සිටින්නේ කර්මය යි, කර්මය උත්පත්ති ස්ථානය කරගෙන, කර්මයම දායාද කරගෙනයි ඉන්නේ, කර්මය තමයි හැමෝගෙම හැදෑයා, කර්මය පිළිසරණ කරගෙනයි මේ සියලුම දෙනා පිටත් වෙන්නේ, අන්න ඒ කර්මය විසින් තමයි මේ සත්වයන් අතර උස් පහත්කම්, විවිධ වූ වෙනස්කම් ඇති කරල තියෙන්නේ' කියලා.

# තෙරුවන් සරණයි!

මෙම ධර්ම දානයේ කුසල් බලයෙන්  
අපගේ මියගිය ආදරණීය කැමැත්ත  
මෑණියන්ට මෙන්ම සියලුම හිත මිතුරන්ටද  
නිවන් සුව පිණිසම හේතු වේවා